

Alkoholilain muutoksen seuranta

Ennakkotietoja alkoholin vähittäismyynnin kehityksestä
tammi–elokuu 2018–2019

Pasi Holm ja Juho Tynnilä

Syyskuu 2019 / Taloustutkimus oy

Selvityksen tavoite ja tausta

- Tämän selvityksen tavoitteena on kartoittaa, miten alkoholilain muutos on vaikuttanut alkoholijuomien vähittäismyyntiin. Selvitys kartoittaa vaikutuksia ajanjaksolla tammi–elokuu 2019.
- Selvityksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy Päivittäistavarakauppa ry:n toimeksiannosta.
- Vuoden 2018 alussa tuli voimaan alkoholilain kokonaisuudistus, joka vapautti vähittäismyyntiin enintään 5,5 % vahvuiset alkoholijuomat ja purki valmistustaparajoitteen.
- Suomi korotti alkoholiveroja vuonna 2018. Vuoden 2019 alussa alkoholiveroja nostettiin 2,5 prosenttia.
- Myös Viro aloitti omien alkoholiverojen kiristämisen asteittain. Osan suunnitelluista alkoholiveron korotuksista Viro kuitenkin perui, koska Suomen matkustajatuonti väheni. Kesällä 2019 Viro laski oluiden ja lonkeroiden alkoholiveroa noin 20 prosenttia.
- Selvitys on jatkoa vuonna 2017 julkistetuille tutkimuksille (10.1.2017 ja 3.10.2017), jotka ennakoivat alkoholilain vaikutuksia alkoholijuomien kulutukseen sekä vuonna 2018 tehdyille lakiuudistuksen vaikutusten seurannalle (21.2.2019).
- Lähteet: Taloustutkimus on kerännyt myyntitiedot ajanjaksolta 1–8/2019 Päivittäistavarakauppa ry:n jäsenyrityksiltä. Lisäksi Valviran alkoholin kulutustilastot, Alkon myyntitilasto ja Tilastokeskus.

Alkoholin vähittäismyynnin/-kulutuksen (litroissa) muutos 2018/2019 jaoteltuna myyntikanavan mukaan vuosikolmanneksittain, %-muutos

	Tammi-huhtikuu	Touko-elokuu	Tammi-elokuu
Vähittäismyynti	0,0	-3,57	-2,0
- <i>PT-kaupan myynti</i>	0,9	-3,57	-1,7
- <i>Alko</i>	-4,0	-3,60	-3,8

- Alkoholijuomien myynti väheni litroissa kaksi prosenttia tammi–elokuun aikana edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.
- PT-kaupan kesäkauden myynnin lasku selittyy edeltävän vuoden 2018 kuumen kesän runsaalla myynnillä.

Alkoholin vähittäismyynnin/-kulutuksen (100 % alkoholina) muutos 2018/2019 jaoteltuna myyntikanavan mukaan vuosikolmanneksittain, %-muutos

	Tammi-huhtikuu	Touko-elokuu	Tammi-elokuu
Vähittäismyynti	-0,6	-2,8	-1,8
- <i>PT-kaupan myynti</i>	1,7	-3,2	-1,0
- <i>Alko</i>	-3,3	-2,2	-2,7

- Absoluuttialkoholin vähittäismyynti laski tammi–elokuussa 1,8 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.
- Absoluuttialkoholin kulutus laski erityisesti kesällä 2019. Lämmin kesä nosti runsaasti PT-kaupan alkoholijuomien myyntiä vuonna 2018.

Oluiden, lonkeroiden ja siidereiden vähittäismyynti

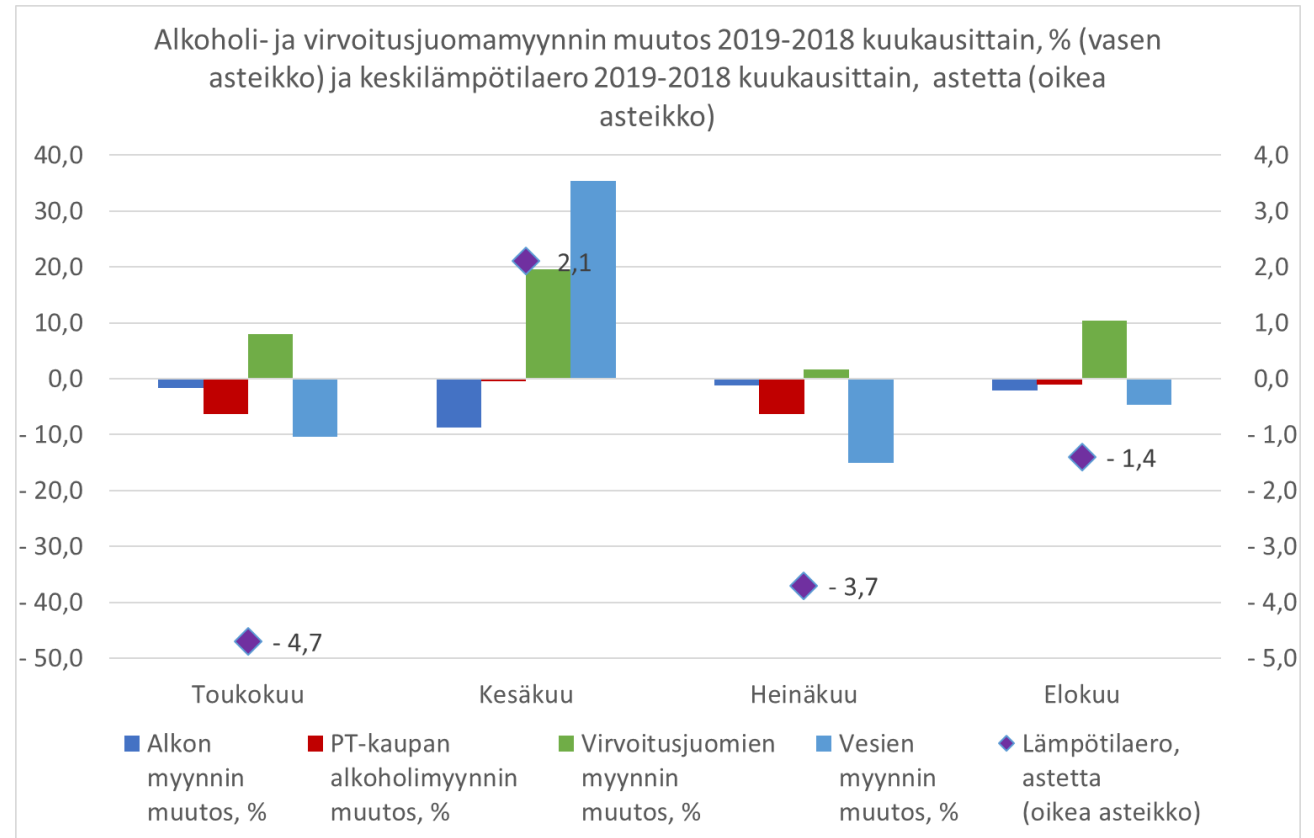
Muutos tammi-huhtikuu 2018/2019, prosenttia				Vähittäismyynti, milj. litraa	
Vähittäismyynti, toteuma					
	Alko	Kauppa	Alko ja kauppa yhteensä		2018
III-Olut	0	-3	-3	Oluet	339
IV-Olut	-11	59	43		
Miedot lonkerot	0	-37	-37	Lonkerot	47
Vahvat lonkerot	-18	36	29		
Siiderit	-9	-3	-3	Siiderit	24

Muutos touko-elokuu 2018/2019, prosenttia				Vähittäismyynti, milj. litraa	
Vähittäismyynti, toteuma					
	Alko	Kauppa	Alko ja kauppa yhteensä		2018
III-Olut	0	-6	-6	Oluet	339
IV-Olut	-11	23	18		
Miedot lonkerot	0	-27	-27	Lonkerot	47
Vahvat lonkerot	-16	15	11		
Siiderit	-14	-9	-9	Siiderit	24

- IV-oluiden pt-kaupan myynnin kasvu on jatkunut. Osa kasvusta johtuu siitä, että IV-oluen myynti Alkossa vähenee edelleen.
- IV-oluen osuus pt-kaupan oluenmyynnistä on 10,0 % litroissa ja 12,4 % puhtaana alkoholina.
- Pieni osa III-oluen kulutuksesta on siirtynyt IV-oluen kulutukseen.
- Perinteisten lonkeroiden pt-kaupan myynnin kasvu jatkuu.
- Perinteisten lonkeroiden myynti Alkossa vähenee. Käymisteitse valmistettujen lonkeroiden myynti hiipuu.

Säällä merkittävä vaikutus kesäkuukausien juomamyyntiin

- Vaikka kesä 2019 oli suhteellisen normaali (monin paikoin hieman keskimääräistä lämpimämpi), alkoholimyynä väheni sekä pt-kaupassa että Alkossa.
- Tämä johtuu pääosin siitä, että edellinen kesä 2018 oli poikkeuksellisen lämmin.
- Virvoitusjuomien ja vesien myynti kasvoi kesäkuussa. Viime kesäkuu oli edellistä vuotta selvästi lämpimämpi.

Alkoholin vähittäismyynti palaa laskevalle trendille

- Alkoholijuomien vähittäismyynti (litroissa) on laskenut tammi–elokuussa kaksi (2) prosenttia viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.
- Alkoholin vähittäismyynti (100 prosenttisenä alkoholina) on laskenut tammi–elokuussa 1,8 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.
- Absoluuttialkoholin kulutus laski erityisesti kesällä 2019. Lämmin kesä nosti runsaasti PT-kaupan alkoholijuomien myyntiä vuonna 2018.
- IV-oluiden pt-kaupan myynnin kasvu on jatkunut. Osa kasvusta johtuu siitä, että IV-oluen myynti Alkossa vähenee edelleen. Myös III-oluen myynti jatkaa laskuaan.
- Perinteisten lonkeroiden pt-kaupan myynnin kasvu jatkuu. Perinteisten lonkeroiden myynti Alkossa vähenee. Käymisteitse valmistettujen lonkeroiden myynti hiipuu.

- Alkoholin vähittäismyynti näyttää palaavan vuonna 2019 laskevalle trendille. Vuonna 2018 absoluuttialkoholin kotimaan myynti kasvoi 0,1 % (litrat 0,0 %), kasvun taustalla vaikuttivat kesän 2018 poikkeukselliset ja pitkät hellejaksot.
- Viron alkoholiverojen lasku (noin 20 prosenttia) kesällä 2019 lisää alkoholi-juomien tuontia Virosta.

LISÄTIETOJA

Pasi Holm

Tutkimusjohtaja

050 374 7462

pasi.holm@taloustutkimus.fi

www.taloustutkimus.fi

